

Ψυχολογικές, κοινωνικές και πολιτισμικές συνιστώσες της διδασκαλίας στο δημοτικό σχολείο/ αγγλόφωνο

Cognitive, social and cultural aspects of primary school teaching

Εξάμηνο: Η΄

Υπεύθυνοι: Δ. Σακκά & Χ. Σακονίδης

I. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΤΟΧΕΥΣΗ

Οι σύγχρονες προσεγγίσεις στη διδασκαλία αναγνωρίζουν την κρισιμότητα των γνωστικών, των κοινωνικών ή/και κοινωνιο-ψυχολογικών, καθώς και των πολιτισμικών διεργασιών αλλά και της αλληλεξάρτησής τους στην κατανόηση αλλά και στην ανάπτυξη της στην πράξη. Ο μαθητής και ο εκπαιδευτικός αντιμετωπίζονται ως μέτοχοι σε μια πρακτική, τη διδακτική, η οποία επιδιώκει την πολύπλευρη ανάπτυξη του πρώτου μέσα από διαδικασίες κοινωνικής και πολιτισμικής αλληλεπίδρασης.

Στόχος του μαθήματος είναι να προσφέρει στους φοιτητές τη δυνατότητα πολλαπλών αναγνώσεων της διδασκαλίας ως μιας σύνθετης διαδικασίας που καθορίζει και καθορίζεται τόσο από ατομικά όσο και από συλλογικά χαρακτηριστικά των εταίρων της μάθησης αλλά και του πλαισίου ενεργοποίησής της.

Το μαθήματα αναπτύσσονται σε τέσσερις κύκλους. Οι πρώτοι τρεις εστιάζουν στις γνωστικές, στις κοινωνικές ή/και κοινωνιο-ψυχολογικές, καθώς και στις πολιτισμικές παραμέτρους της διδασκαλίας αντιστοίχως. Στον τέταρτο κύκλο υιοθετείται μια οπτική αλληλεπίδρασης των ανωτέρω παραγόντων, με βάση την οποία επιχειρείται μια ανάγνωση επιλεγμένων όψεων της διδακτικής πρακτικής, όπως η αξιοποίηση της τεχνολογίας.

Η αξιολόγηση του μαθήματος έχει διαμορφωτικό χαρακτήρα και περιλαμβάνει:

- (α) τη γραπτή απάντηση σε τέσσερις ερωτήσεις σχετικές με τα θέματα που αναπτύσσονται στους τρεις κύκλους (σε ζεύγη, σε τουλάχιστον μια ερώτηση από καθέναν από τους τρεις κύκλους),
- (β) τη γραπτή ή προφορική παρουσίαση της απάντησης σε ένα ερώτημα σχετικό με το σχεδιασμό ή την ανάλυση μιας διδασκαλίας ή με κάποιο σενάριο (vignette), στο τέλος του τέταρτου κύκλου.

Στη συνέχεια, παρουσιάζονται οι θεματικές που αναπτύσσονται στη διάρκεια του εξαμήνου με δυο τρόπους. Αρχικά, οργανωμένες σε τέσσερις θεματικούς κύκλους: (α) Κυρίαρχα κοινωνικός/ κοινωνιο-ψυχολογικός: 2, 4, 5, (β) Κυρίαρχα πολιτισμικός / κοινωνιο-ψυχολογικός: 6, 7, 8,9, 10 (γ) Κυρίαρχα γνωστικός/ψυχολογικός: δεν προσφέρθηκαν μαθήματα φέτος (δ) Συνδυαστικά: 1, 3, 11, 12 & 13. Ακολούθως, εμφανίζονται οι θεματικές κατά χρονολογική σειρά ανάπτυξης.

II. ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ

Οργάνωση κατά θεματικούς κύκλους: κοινωνικός / κοινωνικο-πολιτισμικός, πολιτισμικός / κοινωνιο-ψυχολογικός, γνωστικός/ ψυχολογικός, συνδυαστικά.

	Διδάσκοντες	Θεματική	Topic	Ημερομηνία
1	Χ. Σακονίδης	Κοινωνικο - πολιτισμικές παράμετροι της διδασκαλίας	Socio-cultural aspects of teaching	16/2/15
2	Χ. Σακονίδης	Κοινωνικο - πολιτισμικές παράμετροι της διδασκαλίας στα μαθηματικά	Socio-cultural aspects of mathematics teaching	18/2/15 (23/2/15)
3	Δ. Σακκά	Το φύλο στην εκπαίδευση	Gender issues in education	2/3/15
4	Α. Καρούσου	Γλώσσα και νόηση	Language and cognition	23/3/15
5	Β. Τσάκωνα	Θεωρίες γραμματισμού και γλωσσική διδασκαλία	Literacy theories and language teaching	Παρασκευή 8/5/13 4.30-7:00μμ Αίθουσα 13
6	Α. Κλώθου	Επαναπροσδιορίζοντας την αξιολόγηση: προς μια κοινωνιολογική θεώρηση	Redefining assessment: towards a sociological perspective	11/5/15
7	Α. Σαπουντζής	Μοντέλα επιπολιτισμού στην σχολική τάξη	Acculturation models in school.	27/04/15
8	Δ. Σακκά	Βία και επιθετικότητα σε σχέση με τον πολιτισμικά «άλλο» στο σχολείο	Students' views on violence and hostility in relation to the "other"	30/3/15
9	Γ. Μαυρομάτης	Διαχείριση εθν(ο)τικής, γλωσσικής και θρησκευτικής ετερότητας στη τάξη του δημόσιου σχολείου	Managing ethnic/national, linguistic and religious alterity in the classroom of a public school	9/3/15
10	Β. Βασιλούδη	Πολιτισμικές ανταλλαγές: διασκευές του σαιξπηρικού έργου σε μορφή εικονοβιβλίου για παιδιά	Cultural exchanges: adaptations of Shakespeare for children in picturebook form	20/4/15
11	Κ. Κόκκινος	Παραδοσιακός εκφοβισμός και κυβερνο-εκφοβισμός: Παρόμοια ή διαφορετικά φαινόμενα? Τι μας λέει η έρευνα...	Traditional and cyber-bullying: Common or different phenomena? What research so far tells us...	18/5/15
12	Χ. Σακονίδης	Η θεωρία της δραστηριότητας ως πλαίσιο ανάπτυξης της εκπαιδευτικής πράξης	Activity theory as a working framework in the classroom	16/3/15
13	Δ. Σακκά & Χ. Σακονίδης	Σύνοψη	Concluding	25/5/15

Οργάνωση μαθημάτων κατά χρονολογική σειρά

	Διδάσκοντες	Θεματική	Topic	Ημερομηνία
1	Χ. Σακονίδης	Κοινωνικο - πολιτισμικές παράμετροι της διδασκαλίας	Socio-cultural aspects of teaching	16/2/15
2	Χ. Σακονίδης	Κοινωνικο - πολιτισμικές παράμετροι της διδασκαλίας στα μαθηματικά	Socio-cultural aspects of mathematics teaching	18/2/15 (23/2/15)
3	Δ. Σακκά	Το Φύλο στην εκπαίδευση	Gender issues in education	2/3/15
4	Γ. Μαυρομάτης	Διαχείριση εθν(οτ)ικής, γλωσσικής και θρησκευτικής ετερότητας στη τάξη του δημόσιου σχολείου	Managing ethnic/national, linguistic and religious alterity in the classroom of a public school	9/3/15
5	Χ. Σακονίδης	Η θεωρία της δραστηριότητας ως πλαίσιο ανάπτυξης της εκπαιδευτικής πράξης	Activity theory as a working framework in the classroom	16/3/15
6	Α. Καρούσου	Γλώσσα και νόηση	Language and cognition	23/3/15
7	Δ. Σακκά	Βία και επιθετικότητα σε σχέση με τον πολιτισμικά «άλλο» στο σχολείο	Students' views on violence and hostility in relation to the "other"	30/3/15
8	Β. Βασιλούδη	Πολιτισμικές ανταλλαγές: διασκευές του σαιξπηρικού έργου σε μορφή εικονοβιβλίου για παιδιά	Cultural exchanges: adaptations of Shakespeare for children in picturebook form	20/4/15
9	Α. Σαπουντζής	Μοντέλα επιπολιτισμού στην σχολική τάξη	Acculturation models in school.	27/04/15
10	Β. Τσάκωνα	Θεωρίες γραμματισμού και γλωσσική διδασκαλία	Literacy theories and language teaching	Παρασκευή 8/5/13 4.30-7:00μμ Αίθουσα 13
11	Α. Κλώθου	Επαναπροσδιορίζοντας την αξιολόγηση: προς μια κοινωνιολογική θεώρηση	Redefining assessment: towards a sociological perspective	11/5/15
12	Κ. Κόκκινος	Παραδοσιακός εκφοβισμός και κυβερνο-εκφοβισμός: Παρόμοια ή διαφορετικά φαινόμενα? Τι μας λέει η έρευνα...	Traditional and cyber-bullying: Common or different phenomena? What research so far tells us...	18/5/15
13	Δ. Σακκά & Χ. Σακονίδης	Σύνοψη	Concluding	25/5/15

III. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Κάθε διδάσκων/ουσα θέτει/ διατυπώνει στο τέλος της διδασκαλίας του ένα ερώτημα προς το φοιτητές/τριες προς διερεύνηση, σχετικό με κάποιο ζήτημα της θεματικής που ανέπτυξε.

Οι φοιτητές επιλέγουν (σε ζεύγη) 4 από τα 12 ερωτήματα, τουλάχιστον ένα από καθέναν από τους τρεις κύκλους, και απαντούν με ένα κείμενο 500 λέξεων σε καθένα από αυτά. Τα κείμενα παραδίνονται το τέλος του εξαμήνου και αξιολογούνται από τους διδάσκοντες οι οποίοι έθεσαν τα αντίστοιχα ερωτήματα (είτε με βάση το κείμενο που κατατίθεται είτε και προφορικά).

Επιπλέον, οι φοιτητές καλούνται:

(i) να απαντήσουν σε ένα τελικό ερώτημα, το οποίο τίθεται και αξιολογείται από τους δυο υπεύθυνους του μαθήματος και σχετίζεται με το σχεδιασμό ή την ανάλυση ενός μαθήματος, με βάση ζητήματα που υπήρξαν αντικείμενο των μαθημάτων,

(ii) να τηρούν σύντομο ημερολόγιο «Κρίσιμων ιδεών», όπου σημειώνουν για κάθε μάθημα: (α) την ιδέα / επιχείρημα/ εστίαση που αναπτύχθηκε κατά τη διάρκειά του και, κατά την προσωπική τους εκτίμηση, έχει άμεσες επιπτώσεις στη διδασκαλία στην τάξη και (β) τις συγκεκριμένες αυτές επιπτώσεις.

Ο τελικός βαθμός κάθε φοιτητή/τριας είναι ο μέσος όρος των επιδόσεών του/της στις ανωτέρω εργασίες, λαμβάνοντας υπόψη και τη γενικότερη συμμετοχή και ανταπόκρισή του/της στα μαθήματα.